

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

HERTHA

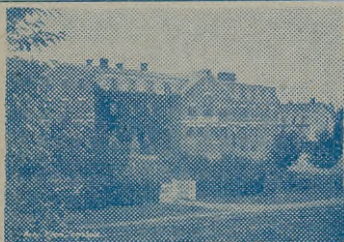
TIDSKRIFT FÖR DEN SVENSKA
KVINNORÖRELSEN
UTGIVEN AV FREDRIKA-BREMER-FÖRBUNDET
✠ REDAKTÖR: ELLEN KLEMAN ✠

SÖDERKÖPINGS BRUNN

SÄSONG 1 JUNI—SLUTET AUG.

REUMATISM, HJARTSJKUDOMAR, SOCKERSJUKA, NERSJKUDOMAR, ALLMÅN KLENHET, KONVALESCENS M. M. Modern behandling. Förstklassiga bad. Diatermi, Kvarts, Massage, Sjukgymnastik, Gott bord, dietmat, Välutrustat Kliniskt laboratorium. Överläkare: Dr MARTEL JOHANSSON, *Vetlanda*. Upplysningar genom kamrerkont., Söderköping. Tel. 22.

Osby Samskola

under Skolöverst. stående, statsunderstödd internat-realskola med examensrätt. Naturskön, hälsosam trakt. Elevhem för gossar och flickor. God tillsyn. Vill befrämja de ungas personlighetsdaning efter kristna grundsatser.

Låga avgifter. Begär prospekt och ref. genom rektor BERNHARD JOHANSSON.

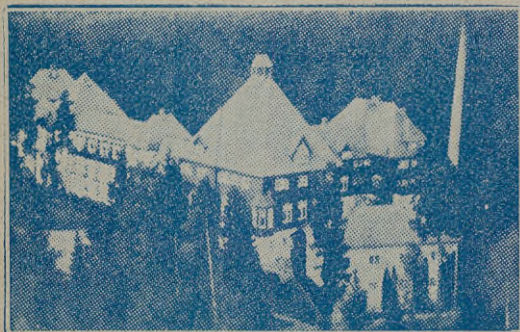
VIGGBYHOLMSSKOLAN

INTERNATSKOLA FÖR GOSSAR OCH FLICKOR

De ledande principerna för skolans arbete äro: Hänsynstagande till elevernas olika begåvning och intresseinriktning och som följd därav s. k. fri flyttning. Stort utrymme åt praktiskt arbete. Härdande friluftsliv. De studiebegåvade lärjungarna föras fram till student- och realexamen, de mindre teoretiskt begåvade beredas möjligheter att i skolans examensfria linje bedriva studier i allmänbildande syfte. Den examensfria linjen an knyter sedan till lämpliga skolor för vidare utbildning. Såväl gossar som flickor i åldern 7—15 år mottagas. Skolan är belägen vid Stora Värtan c:a 2 mil norr om Stockholm. Prospekt. Adr.: Viggbyholm. Tel. 50. *PER SUNDBERG.*

Restaurantskolan

Läsåret 1932/33 tager sin början i Stockholm den 15 sept. och pågår intill utgången av april 1933. Kursen, som är avsedd för både manliga och kvinnliga elever, uppdelas på tre huvudlinjer: en för serverings-, en för köks- och en för kallskökspersonal (den sistnämnda endast för kvinnliga elever och omfattar tiden 1 nov.—31 mars). Skolans alla elever åtnjuta såväl skolundervisning som praktisk utbildning, den senare meddelad i den restaurant, till vilken eleven hänvisas. — *Annälän om inträde* skall ske skriftligen före den 1 aug. under adress Restaurantskolan, Stockholm 16. *Skolavgiften*, för vilken även erhålles fri kost i den restaurant, där den praktiska utbildningen meddelas, utgör kr. 500:— för serverings- och kökselever och 200:— för kallsköksselever. Skolan disponerar fyra friplatser för i Stockholm mantalsskrivna elever samt dessutom stipendier för nedsättn. av skolavg. Friplatser o. stip. reserveras i första hand för kvinnl. elever. Närmare upplysningar meddelas vid korrespondens med skolan under ovan angivna adr.

Vy av sanatoriet

ROMANÄS

SANATORIUM

FÖR LUNGSJUKA

Naturskönt läge - Tidsenlig utrustning - Gedigen komfort - Moderata priser

Sjukvårdsavgifter:

Kr. 10:50—15:— per dag

Postadr.: Romanäs - Tel.

Tranås 46

Överläkare: Dr. A. v. Rosen

HERTHA

ÅRGÅNG XIX

JUNI 1932

HÄFTE 6

Andrakammarvalet.

Ånyo lider en mandatperiod inom Riksdagens andra kammare mot sitt slut och nyval stunda. Den 18 september torde bli den stora dagen, då svenska folket i val avgör andra kammarens sammansättning för nästkommande fyra år.

Vid höstens val deltaga landets kvinnor för fjärde gången som väljare och välbara medborgare. Det är just ur synpunkten av kvinnornas insatser före valen, som den neutrala Hertha intresserar sig för årets stora politiska evenemang.

Det har ofta sagts av otåliga kvinnor och kritiska män, att den kvinnliga gärningen i svensk politik hittills varit alltför obetydlig. Att svenska kvinnor uppfatta medborgarrätt som medborgarplikt ha de emellertid visat genom en nog så talrik mönstring vid föregående valtillfällen. År 1928 deltog av valberättigade män 72,6 % och av valberättigade kvinnor 62,7 %. Trots sin långa politiska träning hade männen alltså icke mer än tio procents försprång, vad själva valdeltagandet angår. Under de senaste åren har det politiska arbetet bland kvinnor, inställt på upplysning och nyrekrytering, inten-

sifierats av flertalet partier. Skäl finnas därför att antaga och även hoppas, att kvinnorna instundande september komma att i ändå större antal än tidigare möta upp vid valurnorna.

Denna förmodan är icke föranledd allenast av välmening och avsikt att stimulera. På vår neutrala väg ha vi mött arbetare i politiska vingårdar både till höger och vänster, som, hur deras åsikter än eljes må växla, varit eniga i omdömet, att kvinnorna nu vaknat till starkare intresse och större målmedvetenhet i de politiska tingena. Visa sig dessa omdömen vara fotade på verklighetsgrund, ha kvinnorna mognat till mera positiva insatser, då må groendets tid under gångna år vara dem väl unnad. Insikt och erfarenhet kunde icke utan vidare följa med valsedel, lika litet som den starkt självkritiska och för passivitet något benägna svenskan hade förutsättning att lära upp rollen av en från början fullt rustad.

Att uppgifter inom politiken vänta kvinnorna är allmänt erkänt. Ett krav av mera förberedande natur möter redan vid inkörsporten, det gäller att i vårt av partilinjer inrutade sam-

Husmödrar Ring 713 35

TÖSSEBAGERIET

STOCKHOLM
Karlavägen 77

Vi skicka Edert bröd med båt, tåg eller buss.

hülle välja åsiktsriktning. För en del är detta val lätt. Så snart de samhällseliga intressena vakna eller en medverkan för det allmänna påkallas, ter det sig nog så självfallet i vilken partiåsikts tecken insatsen skall göras. För andra åter blir valet mellan olika riktningar svårt att träffa. Och detta kanske icke så mycket därför att det finnes flera politiska program att välja emellan utan snarare av den orsaken, att intet av dem alla passar riktigt i stycke.

Det kvinnliga detaljsinnet skapar benägenhet att odla sårmeningar, och en känslig ärlighet vill helst vara i stånd att bejaka alla punkterna på ett partiprogram, innan detta accepteras. Av dylika skäl ha många kvinnor hittills nöjt sig med att på sin höjd bära fram en valsedel på valdagen och i övrigt stannat utanför det politiska livet, dit partianslutning i regel är det nödvändiga inträdeskortet. Det är endast som partimedlemmar kvinnorna kunna ha någon utsikt att påverka de politiska programmens avfattning och sammansättningen av valsedlarna. Kanske skola också de, som endast efter mycken tvekan inträtt i det parti, vars åsikter närmast överensstämmer med deras egen åskådning, upptäcka, att även innanför murarna utrymme finnes för sårmeningar och att vad som enar icke är raden av programpunkter utan den gemensamma allmänna åskådningen. Ganska säkert skola de därjämte finna, att samarbetet med

partikamraterna, män och kvinnor, har åtskilliga, både nyttiga och intressanta lärdomar att ge.

Vid höstens val ha de kvinnor, som kunna utöva något inflytande på utseendet av kandidater och fastställandet av deras ordningsföljd på valsedlarna, en särskild mission att fylla. Denna är att söka utöka kvinnornas numerär i riksdagens andra kammare. För närvarande sitta i denna kammare tre kvinnor och i den första allenast en. Den stora kvinnliga väljarkåren har alltså endast fyra representanter bland trehundraåttio riksdagsledamöter. Hur goda de kvinnliga krafterna än äro, är deras alltför stora fåtal dock påfallande. De behöva bli flera för att, när så påfordras, kunna med eftertryck hävda de kvinnliga synpunkterna på föreliggande frågor, liksom de behöva förstärkning för att i dessa brydsamma tider förmå att med större effektivitet bevaka kvinnornas egna intressen.

Det gäller här för att nämna det för närvarande viktigaste exemplet att säkra en rätt tillämpning av den behörighetslag, vilken för några år sedan antogs och gjorde kvinnor lika berättigade med män till tjänster inom den civila statsförvaltningen. Denna lag åsidosattes nu gång efter annan på ett sätt som det är kvinnornas ofrånkomliga skyldighet att tillbakavisa, om de vilja bevara sin värdighet som fullmyndiga medborgare.

DINA ER EJ I ONÖDAN!

ASPIRIN

hjälper alltid mot huvudvärk, förkylning, feber etc.
Erhålles i alla apotek i rör och askar med 20 tabletter.

När vi vädja till de politiskt verk-
samma kvinnorna att göra vad de
förmå för att öka antalet goda kvinn-
liga krafter i andra kammaren, äro
vi väl medvetna om att detta blir ett
arbete på två linjer. Det avser såväl
att förmå kvinnor med de rätta för-
utsättningarna att mottaga kandida-
tur som att bereda dem valbara plat-
ser på listorna. Vilken av dessa upp-
gifter, som blir den kinkigaste, är icke

lätt att avgöra. Å ena sidan är det
alltid trångt om utrymmet på listans
främre platser, medan å den andra
kvinnors benägenhet att kandidera
och mottaga val är beklagligt ringa.
Endast så mycket kan sägas att ut-
sikterna till resultat äro gynnsam-
mast inom de största partierna, som
ha de flesta platserna till sitt för-
fogande.

Vi tillönska kvinnorna ett lycko-
samt val.

Seminariefrågorna vid årets riksdag.

Först i riksdagens elfte timme ha
de viktiga frågorna rörande om-
organisation av folk- och småskole-
seminarierna upptagits till behand-
ling. Då seminariepropositionen in-
nehåller såväl flera ur principiell syn-
punkt betydelsefulla nyheter som en
mängd ändringsförslag rörande se-
minariernas antal och förläggning,
har det under de senaste veckorna
allt tydligare framgått, att det knap-
past skulle bli möjligt för riksdagen
att hinna taga ställning till alla dessa
invecklade frågor. Av den motions-
flod, som följde i propositionens spår,
framgick det också, att meningarna
inom riksdagen på många viktiga
punkter stodo starkt i strid med var-
andra. Det väckte därför knappast
någon större förvåning, då det den
1 juni äntligen blev bekant, att stats-
utskottet avstått från försöket att
vid denna riksdag komma till klarhet

i alla de besvärliga seminariefrågor-
na och inskränkt sig till att föreslå
en beskärning av den onödigt stora
seminarieorganisationen samt att fö-
reslå ytterligare utredning på vissa
viktiga punkter. Såsom var att vän-
ta följde också riksdagen i stort sett
den av utskottet anvisade vägen att
ställa avgörandet av de viktigaste
frågorna på framtiden.

Även om reformförslagen alltså få
ligga till sig någon tid, torde en has-
tig överblick över seminariefrågornas
läge just nu kunna påräkna ett visst
allmänt intresse.

De principiella nyheterna i propo-
sitionen äro beträffande folkskolese-
minarierna förslaget att höja inträ-
desfordringarna vid det 4-åriga se-
minariet till realexamen eller däre-
mot svarande kunskaper (dock med
den inskränkning, att betyg skulle
fordras endast i ett främmande

DRICK RAMLÖSA

Sveriges enda naturligt alkaliska vatten.

Hovleverantörer till H. Maj:t Konungen och H. K. H. Kronprinsen
av Sverige samt Hs. Maj. Kongen af Danmark.

språk) samt förslaget att giva studentkurserna vid seminarierna en fastare ställning inom organisationen och att utsträcka dessa nu ett-åriga kurser till att omfatta två år.

Det är tydligt, att de här föreslagna förändringarna skulle innebära en avsevärd förbättring av vår folkskol-läroverstyrelsens yttrande och förslag. Det är också påfallande, med vilken avgjord sympati alla dessa förslag hälsats i den livliga pressdiskussion, som uppstod efter propositionens framläggande. Förslagen äro också synnerligen väl motiverade av de senare årens pedagogiska utveckling. Såväl fixeringen av inträdesfordringarna till ungefär realexamens nivå som den föreslagna ökningen av antalet studentavdelningar kunna betraktas som naturliga följder av den demokratisering av vårt högre skolväsen, som länge pågått och som i våra dagar fortgår i snabbare takt än någonsin förr. Genom 1927 års skolreform ha både real- och studentexamen blivit betydligt lättare åtkomliga än tidigare för den studiebegåvade ungdomen över hela vårt land.

I själva verket är det ingen epokgörande nyhet att fordra kunskaper ungefär motsvarande realexamen av dem, som söka inträde i folkskoleseminariets första klass. Den starka konkurrensen om platserna har vid flera seminarier drivit fordringarna så starkt i höjden, att det knappast lönat mödan för dem, som varit säm-

re rustade i kunskapsavseende, att söka inträde vid ett folkskoleseminarium. Icke desto mindre skulle det beteckna ett viktigt framsteg, om det fastsloges, att en fyraårig folkskol-läroverstyrelse icke finge byggas på en svagare grund än realskolans kunskapsmått. Det måste därför väcka både förvåning och förstämning bland folkbildningsvänner, att statsutskottet ställt sig avvisande till detta synnerligen välmotiverade förslag. Utskottet tyckes icke ha observerat, att även för landsbygdens ungdom möjligheterna att skaffa sig högre skolorbildning i vår tid äro oerhört mycket större än för endast några decennier sedan. Utskottsmajoriteten har också velat binda den kommande utredningen av frågan om inträdesfordringarna genom att bestämt uttala sig emot "en så väsentlig" höjning av dessa, ehuru utskottet erkänner, att i ett eller flera ämnen en höjning kan anses motiverad. Utskottsmajoritetens ståndpunkt, vilken av Svenska Dagbladet träffande karakteriserades som "rent utvecklingsfientlig", segrade — så underligt det än låter — i andra kammaren. En reservation av herr Kvarnzelius m. fl. föreslår lyckligtvis en av alla direktiv obunden utredning av frågan om inträdesfordringarna, och första kammaren räddade situationen genom att ansluta sig till denna.

Frågan om höjning av inträdesfordringarna vid seminarierna får ökat intresse, om den ses mot bakgrunden av en del nyare strävanden

Vad är Ni intresserad av? Filosofi, psykologi, spiritism, astrologi, teosofi, modern uppfostran ?

Gå till Bokhandeln Studio

Norrlandsgatan 30. Tel. 2700. Stockholm. Slå Er ned vid läsbordet och låt oss plocka fram svensk, engelsk, tysk eller fransk speciallitteratur, som särskilt intresserar Er. Begär vår katalog.

att radikalt lägga om folkskollärarytbildningen och i ett slag lyfta upp den på ett högre plan. Särskilt inom folkskollärarnas egen kår ha på senare tid röster gjort sig allt mer hörda, som yrkat på att studentexamen bör vara den enda grunden för folkskollärarytbildningen. Man har hänvisat till utvecklingen i de stora kulturländerna, där i de flesta fall de gamla seminarierna snart helt och hållet slopats och folkskollärarytbildningen förlagts till universitetet eller särskilda lärarakademier. Propositionen förklarar emellertid, att ehuru en dylik anordning framdeles kan komma att ifrågasättas även för vårt land, så är denna fråga för närvarande icke aktuell hos oss. En intressant motion av herrar Johansson och Pauli visar, att en folkskollärarytbildning av detta mera kontinentala snitt dock har sina ivriga förespråkare inom riksdagen, även om motionärerna icke taga steget fullt ut och föreslå studentexamen som den enda grunden för folkskollärarytbildningen utan nöja sig med en fordran att halva antalet av de årligen utexaminerade folkskollärarna utgöres av studenter.

Den mest uppseendeväckande nyheten i propositionen är kanske dock studentkursernas nya gestaltning. Hittills har, åtminstone officiellt, utbildningen av studenter till folkskollärare snarast betraktats som ett praktiskt medel att reglera lärarbehovet. I tider av lärarbrist har det varit relativt enkelt att anordna dylika snabbkurser vid ett antal semi-

narier — hastigt och lustigt, d. v. s. på ett år, har man så fått det önskade lärartillskottet. Vid läraröverflöd har man lika hastigt kunnat minska produktionen genom att indraga en eller flera av dessa mera tillfälliga kurser. För närvarande ha vi sålunda summa två studentkurser, en i Stockholm för kvinnliga elever och en i Växjö för manliga. Deras tillfälliga karaktär har markerats statsfinansiellt därigenom, att anslagen till dem utgått på extra stat. I propositionen föreslås emellertid nu, att studentkurserna fast inlemmas i seminariorganisationen. De få sig tillmätt ett självständigt värde som en önskvärd lärarytbildningsform vid sidan om den fyraåriga utbildningen. Dessutom betonas det för staten ekonomiskt fördelaktiga med dessa kortare utbildningskurser. Med hänsyn till det stora antal studenter, som under senare år sökt inträde i dessa klasser, föreslår propositionen, att sex studentavdelningar inordnas i den fasta seminariorganisationen. Statsutskottet har icke direkt motsatt sig en viss ökning av studentkursernas antal, men anser att hela frågan om dessa kursers antal och gestaltning tarvar ytterligare utredning. Resultatet av den långa riksdagsdebatten blev också, att båda kamrarna uttalade sig för en sådan.

Den för en seminarielärare allra mest glädjande nyheten i propositionen var kanske förslaget om studentkursernas förlängning till två år. Den knappa tid, ett år, som hittills

SVENSKA FATTIGVÅRDS- OCH BARNVÅRDSFÖRBUNDETS

25:e kurs för utbildn. av föreståndarinnor vid ålderdomshem o. barnhem. Kursen tager sin början 8 jan. 1933. Ansökn.-tiden utgår 1 sept. 1932. Prosp. o. närm. upplysn. genom förbundets byrå. Utbildn. av barnhemsföreståndarinnor kommer till stånd endast under förutsättning av tillräckligt antal väl kvalificerade sökande. Sv. Fattigvårds- och barnvårdsförbundet, Regeringsgatan 54, Stockholm.

ansetts räcka till för att av en student göra en folkskollärare, har blivit en tid av oroligt jäktande arbete, under vilket den unge studenten endast hinner erfara den starka splittringen mellan de många nya uppgifterna. En pedagogisk orientering även av blygsamt slag kräver i vår tid ett bredare studium både av barnpsykologi och övriga grenar av pedagogiken, än vad som fordrades exempelvis för 25 år sedan. Själva undervisningstekniken är också betydligt svårare att tillägna sig nu än förr, då det nu framför allt fordras av läraren, att han skall kunna organisera och stimulera barnens egen verksamhetslust, och man icke längre nöjer sig med att läraren har förmåga att på ett formellt oklanderligt sätt preparera och förhöra läxor. Därtill kommer så de många övningsämnen på seminariet, teckning, musik, sång, trädgårdsskötsel, slöjd, hushållsgöromål, gymnastik med lek och idrott samt allt vad som hör till den praktiska lärarutbildningen, d. v. s. auskultering i övningsskolan, undervisningsövningar, besök i andra läroanstalter o. dyl., allt detta viktiga led i studenternas lärarutbildning, vilka också fått ökad betydelse i sammanhang med de nya strävandena på skolans område. Att de unga studenterna under ett enda år skola hinna orientera sig och upptäcka något slags enhet i denna pedagogiska mångfald är helt enkelt ett psykologiskt orimligt krav. Man får hoppas, att den av riksdagen nu beslutade utredning-

en kommer att behjätta dessa synpunkter. Allt vad som utvunnits ur denna på värdefulla uppslag rika proposition är emellertid för folkskoleseminariernas vidkommande — det ovannämnda beslutet om utredning samt ett beslut att nedlägga seminarierna i Härnösand, Skara och Landskrona.

Beträffande småskoleseminarierna innehöll propositionen väsentligen förslag av praktisk natur angående lärarbehovet samt om seminariernas antal och förläggning. Den viktiga frågan om höjning av kompetensen för lärarna vid småskoleseminarierna var däremot ställd på framtiden. Den sjunkande nativiteten har givit skolmyndigheter av alla slag många svåra problem att grubbla över. Vidlyftiga sanolikhetsberäkningar av det framtida barnantalet ligga till grund för uppskattningen av lärarbehovet vid såväl folk- som småskolor, och diskussionen av dessa frågor upptager ett mycket stort utrymme i seminariepropositionen. Statsutskottet ställde sig egendomligt nog alldeles oförstående till regeringens förslag att inskränka den alltför stort tilltagna organisationen för småskollärarutbildningen och förvånade världen med att — trots depression och besparingstendenser i allmänhet — föreslå en organisation, som med tre avgångsklasser översteg det i propositionen föreslagna antalet. Och detta trots den allmänt bekanta arbetslösheten bland småskollärarinnor! Riksdagen nöjde sig emellertid med

Stockholms Pressningsanstalt

Karlavägen 66, STOCKHOLM. Telefon Ö. 49 91.

Utför pressning, kemisk tvätt och färgning av damkläder. Arbetet utföres av fackman under garanti. Hämtas och hemsändes. Medlemmar av *Fredrika-Bremer-Förbundet* erhålla 10 % rabatt.

att öka det av Kungl. Maj:t föreslagna antalet småskoleseminarier från 11 till 12.

Seminariefrågornas öde vid 1932 års riksdag kunde enklast beskrivas så: berget födde en råtta.

RUTH WIKANDER.

I Svenska kvinnoorganisationers samarbetskommitté

för internationell nedrustning, som utgör organ för samarbete mellan kvinnoföreningar för syften berörande den internationella nedrustningskonferensen, representeras Fredrika-Bremer-Förbundet av fröknarna Kerstin Fjetterström och Eva Fröberg i egenskap av observatörer.

Fredrika-Bremer-Förbundets skola för kvinnlig yrkesutbildning.

Höstterminen börjar den 1 september. Ansökningar till Lägre kursen, som meddelar grundläggande kunskap i klädsömnad, böra insändas före den 25 juli under skolans adress Norrlandsgatan 20, Stockholm.

Från Högre kursen har denna vårtermin utexaminerats nio sömnads-lärarinnor. Då sådan kurs endast anordnas vartannat år, börjar nästa Högre kurs först hösten 1933.

I mån av utrymme mottagas extra elever i endast sömnad, liksom även utexaminerade handarbetslärarinnor på 12 veckors fortbildningskurs.

Prospekt sändes. Skolans telefon: Norr 123 99.

Gudrun Andrén

Legit. Sjukgymnast.
Lästmakareg. 14-16, 2 tr. Tel. 164 69.
Behandlar Reumatiska åkommor, Gikt, Ischias och Nervåkommor, Massage, Bad och Sjukgymnastik. Även hembehandlingar.

Hemslöjden som yrke.

NÄR vi nu kommit därhän, att N trängseln på de lärda banorna blivit så stor att den framtvingat parollen om återgång till de praktiska yrkena, är det ganska naturligt, att den yrkesväljande kvinnliga ungdomen i hemslöjden tror sig finna ett lovande yrke.

En undersökning av förhållandena visar emellertid snart, att allmänhetens kännedom om hemslöjden som yrke är synnerligen vag. Man har inte reda på varken kompetensfordringar, utbildningskurser eller de existensmöjligheter yrket har att bjuda.

För att få en framställning av det nuvarande läget inom detta specifikt kvinnliga yrke har Hertha vänt sig till konsulenten i Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbund, fröken Ebba Fick.

— Det är tydligt, förklarar fröken Fick, att den svenska hemslöjden just nu befinner sig i en övergångstid, då den söker sig nya möjligheter. I åren kring sekelskiftet, då de första hemslöjdsföreningarna bildades, bestod deras arbete till största delen i att väcka det slumrande intresset för och återupptagandet av hemslöjden och i samlandet och tillvaratagandet av den rikedom i tekniker och mönster, som fanns i de olika landskapen. Det gällde med andra ord att få det gamla kunnandet organiserat.

Det var ett stort och krävande arbete, vars verkliga förtjänster nu spåras inte minst i det erkännande

Damer, se hit!

Köp Edra Parfymer, Tvålar, Kammar och Borstar hos
B. Svenssons Parfymaffär
(f. d. Hylins.) Regeringsg. 11. N. 6469.

intresse, som visas från utlandet. Det händer nämligen numera inte sällan, att representanter för andra länders regeringar, textilorganisationer m. fl. komma hit i studiesyfte.

Den svenska hemslöjdens snabba utveckling förstår man kanske bäst av några belysande siffror, som fröken Fick lämnar. Riksförbundet, som bildades 1912, räknar nu inte mindre än 31 anslutna föreningar. Samma år som förbundet bildades kunde man uppvisa en omsättningssiffra på 419,000 kr. Nu är man uppe i över halvannan miljon. 1916 tillsattes en kungl. kommitté för utredning av den svenska hemslöjden. Det blev ett mycket digert betänkande med vackra siffror, men utan något för hemslöjdsrörelsen glädjande effektivt resultat.

En beräkning för år 1930 av lantbruksrådet G. Leufvén visade, att den organiserade hemslöjdens omsättning uppgick till cirka 2 miljoner kronor och omsättningen på marknader, genom den s. k. kringföringshandeln o. s. v., till cirka 10 miljoner kr. Slutligen beräknades värdet av den i hemmen och för förbrukning därinom utförda hemslöjden till 25 miljoner kr. Det var alltså mycket imponerande siffror man kom till, då det gällde omsättningen av hemslöjdsalster. Och dock äro de nu för låga.

Men själva yrket och dess möjligheter i närvarande stund? Te de sig lika ljusa?

Utbildningsmöjligheterna äro många. Först och främst ha vi de stora vävskolorna med statsanslag. Äldst av dem är Handarbetets Vänners i Stockholm, i huvudstaden ha

vi vidare Johanna Brunsons och Tekniska skolans. I Göteborg finnas Maria Nordenfeldts högre handarbetsseminarium och Slöjdföreningens skola och i Uppsala Fackskolan för huslig ekonomi. Även Uppsala läns, Malmöhus läns och Jämtslöjds vävskolor ha statsanslag. Det är omöjligt att här uppräknat alla vävskolor och praktiska skolor med vävkurser på sitt program. Dessutom ges det landet över av hemslöjdsföreningar och andra ett otal vävkurser på längre eller kortare tid — som ej ha samma kompetensberättigande som de stora skolorna och seminarierna.

Utbildningstiden för vävlärlarinnor beräknas till minst två år. Man kan emellertid ej säga, att utbildningen ställer sig billig — i synnerhet som den ofta inte kan ske i hemorten.

Däremot får man säga, att det finns många placeringmöjligheter för en utexaminerad vävlärlarinna. Hon kan bli anställd hos en hemslöjdsförening, t. ex. som biträde i dess försäljning. Lönen varierar mellan 150—225 kr. i månaden. Den dag hon kommer så långt, att hon blir föreståndarinna, kan hon räkna med en genomsnittslön av 300 kr. Hon kan också få anställning som vävlärlarinna vid hemslöjdsförenings vävskola och får då 150—225 kr. pr månad.

Men det visar sig, att även vävlärlarinnornas löner kunna variera ganska avsevärt. En hemslöjdsförening i södra Norrland t. ex. betalar sin vävlärlarinna 200 kr. i månaden. Detta gäller då en fast anställning året om och i ifrågavarande anställning ingår då även konsulentverksamhet.

Vid dödsfall | Klockarebolagets **Firma-**
namnet
Ring 73436 N. 6098 **Begravningsbyråer**
borgar för
reel beh.

Vävlärarynnornas vid folkhögskolorna lönevillkor visa sig vara bättre. De ha i allmänhet en lön av 300 kr. i månaden. De proportionsvis högsta lönerna utbetalas åt vävlärarynnor vid sommarkurser vid folkhögskolor och liknande. Intresset för dessa vävkurser är synnerligen stort bland landsbygdens flickor, och det blir också så, att intresset för kurserna får diktera deras antal. Det är vanligen hushållningssällskap och landsting, som i samråd med hemslöjdsföreningarna anordna dessa sommarkurser. Det har också många gånger förekommit samarbete mellan husmodersföreningar och hemslöjdsföreningar.

Bland de bästa placeringsmöjligheterna för utexaminerade vävlärarynnor räknas anställningar hos vanföre- och sinnesslöanstalter, skyddshem och stora hushållsskolor m. fl. statsunderstödda anstalter och skolor. På senare tid har genom yrkesskolorna ännu ett stort fält öppnats för hemslöjden och då i synnerhet för vävlärarynnorna. Ännu är ju denna nya skoltyp inte genomförd överallt, men den är i varje fall en sak att räkna med för framtiden. Vid dessa skolor är inte bara lönefrågan bättre ordnad, utan det tillkommer en annan viktig faktor — nämligen pensionsfrågan, som också är löst. Pensioneringen hör annars till de dystra punkterna inom hemslöjden. Det finns emellertid några hemslöjdsföreningar, som utgöra undantag, så ha Malmöhus, Jönköpings och Värm-

lands hemslöjdsföreningar ordnat sin pensionsfråga genom att inträda i de privatanställdas pensionskassa.

En ny möjlighet till verksamhet för vävlärarynnorna kan man utläsa ur tidningarnas annonser, påpekar fröken Fick. Och de utgöra samtidigt ett ganska intressant tidens tecken. Inte sällan förekomma annonser från gårdar, där man önskar en vävlärarynna för några månader framåt. Dottern på gården skall gifta sig, och man håller fast vid den gamla traditionen, att hennes utstyrsel skall vävas hemma. Man behöver alltså en utbildad lärarynna, som sätter igång och leder arbetet, vilket kanske dessutom ger sysselsättning åt flera väverskor på gården.

Om man tänker på själva utförandet av hemslöjden som försörjningskälla, är det av flera skäl inte så lätt att få tag i några belysande siffror. Förr i tiden gav hemslöjden en mycket vanlig biförtjänst åt lantbrukets husmödrar. Det var det naturliga och för dem ofta enda sättet att skaffa sig kontanter. Hur stora dessa förtjänster kunnat vara är naturligtvis omöjligt att beräkna, även om de skulle vara av den största betydelse för uppskattningen av hemslöjdens totalvärde som inkomstkälla. Detta beroende närmast på omöjligheten av att kunna uppskatta inkomsten för en husmor eller hemmadotter, som inte har tillfälle att sitta i vävstolen lika många timmar varje dag. En annan sak, som man också får komma ihåg i detta sammanhang, är att ar-

Tor Hansson & Co Konservatorateljé

DROTTNINGGATAN 10, 5 tr., STOCKHOLM. Tel. (1) 11979

Renoverar skulpterade, målade och förgyllda antikviteter och konstföremål.

Utför dekorativa målningar i antika stilar på möbler m. m.

betsinkomsterna variera ganska avsevärt i olika landskap och trakter allt efter vad väverskorna få betalt. I en industribetonad ort äro arbetsinkomsterna alltid högre. Några av de exempel fröken Fick lämnade äro talande nog. I södra Norrland äro vävlönerna således på bomullstyger 80—90 öre pr meter och samma priser gälla för bomullsgardiner. I ett Smålandslän däremot betalas 60—75 öre pr meter för bomullstyg och 50—75 öre för gardiner.

Mycket enklare är det naturligtvis att samla uppgifter rörande fast anställda väverskors löner. Dessa kunna uppgå till 250 kr. i månaden och understiga sällan 150 kr. i tider av full arbetstillgång. Siffran 250 gäller för väverska i en småländsk hemslöjdsförening, som tillsammans med — om uttrycket tillåtes — en "samspelt" kamrat väver mattor upp till 4,25 m:s bredd. Arbetet försiggår då ej i hemmet utan i hemslöjdsföreningens lokaler.

I de yttersta av dessa dagar har man också börjat tala om hemslöjdens rationalisering. Men denna rationalisering blir först och främst en kostnadsfråga, framhåller fröken Fick. Man har lyckats få fram en ny vävstolstyp med motor, konstruerad av fröken Carin Wästberg och ingenjör T. Ödman. En sådan vävstol betingar ett pris av 490 kr. För de flesta väverskor alltså ett ganska oöverkomligt kapital, för en husmor i allmänhet är det också fullkomligt otänkbart att utbyta den gamla väv-

stolen mot denna nya typ, ty, som fröken Fick säger, "står den gamla vävstolen stilla, äter den åtminstone inte räntor". Den nya motorförsedda vävstolen kan naturligtvis vara förträfflig i vävlokaler — men då är det ju inte heller längre fråga om hemslöjd i dess egentliga bemärkelse. Då har man genast kommit in på något annat. På verkstadsarbete.

Någon egentlig platsanskaffningsbyrå äger den svenska hemslöjden inte ännu. Men det blir väl nödvändigt, att även den frågan löses inom en snar framtid. För närvarande ordnas den, liksom så mycket annat, inom förbundet vid sidan av annat arbete. Det har blivit en vana, att man från ömse håll, alltså både från platsökande och arbetsgivare, vänder sig till riksförbundet, hemslöjdsföreningarna och deras föreståndarinnor för att genom dem få råd och anvisningar.

Men dagens stora problem är just att skaffa arbete åt alla dem som valt hemslöjden som yrke. Depressionen har inte skonat denna verksamhet, som sökt skydd innanför själva hemmens murar, även om den inte ännu gjort sig så märkbar som inom andra yrken. Och det är av oerhörd vikt att här i denna unga specialitet inte skapas ett proletariat, i all synnerhet som hemslöjdsrörelsen i sin svenska gestaltning har stora möjligheter att medverka till lösningen av arbetslöshetens svåra problem.

B. BRAG-PETERSON.

Koppning

för värk och svullnad i benen, kylda händer och fötter, ischias

Leg. spec. *Clary Dahlström*

Dalagatan 25, Stockholm.

Tel. 84104. Kl. 10—2.

Tandläkare med. kand.

M. Hellichius - Dufwa

Sturegatan 10. Kostnadsfri rådförning.

FÖRMÅNLIGASTE PRISER.

Mottagning enl. överensk. Tel. Ö. 3 25.

En Genèvekrönika.

Nationernas Förbund är ett kris-tidsbarn som på förvånansvärt kort tid uppnått en viss yttre pondus och eloquentia corporis. Hade ett människobarn rönt en lika hårdhänt behandling, skulle det vid späda ålder ha tynat bort. I den mest otacksamma jordmån och berövad huld, vård och vänliga ord har dock förbundet vuxit upp till vad det nu är, en stor men icke stark, en arbetsam om också inte helt sympatisk tolvåring.

Var finns den skyddande och stimulerande folkopinion, som skulle taga den späda varelsen under sina vingars skugga? Ja, inte här i landet åtminstone. Den rörelse, som gjort förbundets sak till sin, har en alltför begränsad räckvidd för att lyckas i sina strävanden att föra allmänheten närmare det som försiggår i Genève.

Utanför en viss liten krets finns det i Sverige ingen håg för en saklig upplysningsverksamhet om förbundets arbete. De enda tillfällen då man rycker upp sig till ett visst intresse, är när det går galet ute i världen. Och eftersom detta sker rätt ofta, har N. F. också fått sig sin roll tilldelad som strykpojke. Man konstaterar med harm eller bister tillfredsställelse att förbundet, så snart det borde handla, är odugligt och maktlöst.

*

Det har gått upp för den anglosaxiska allmänheten men knappast för den svenska, att N. F. icke är och

aldrig varit ämnat att vara en regering eller en sorts världsstat. Det består av en samling självständiga stater, vilka ha inbördes olika regeringar och styrelsesätt, men som enligt paktens förbundit sig att samarbeta på vissa, för den gemensamma välfärden vitala områden. Eftersom varje lands delegation kommer till Genève med sitt utrikesdepartements instruktioner, är det självklart, att full enighet inte kan uppnås förrän folken i val försäkra sig om regeringar, besjälade av en enhetlig fredsvilja. Ville var och en som nu fåfängt klagat begripa sin roll av kugge i händelsernas maskineri, skulle vi kanske uppleva den dag, då man till avrustningskonferensen endast skickade människor som ville avrusta och då delegationerna bestode av personer, som inte hade blott det egna landets utan hela världens väl i sikte.

*

Låt oss ta Japan-Kinakonflikten som ett färskt exempel på N. F:s arbete i den allmänna opinionens belysning. Tiden rider fort, nya katastrofer komma oss att glömma de gamla, men ännu minnas vi nog, att det under förra vintern fanns en tid när man inte talade om annat än kriget i östern. Vi minnas att under månader tedde sig telegrammen från krigsskådeplatsen ungefär som detta, från en engelsk krigskorrespondent till sin redaktion i London:

FALKS BILSKOLA

Sturegat. 13, Stockholm. Skolvagn:
Graham. Tel. 2835.

■ **Norrköpings Stuvlager**
Klädeshandel. Barnhusg. 4, Stockholm.
Ingen butik. Inga omkostn. **DETTA OR-
SAKENTILL VÅRA BILLIGAPRISER**

"Läget i Shanghai är tilltrasslat. Frånsett spridd eldgivning råder lugn på alla fronter. Både kineserna och japanerna ställa sig avvaktande, och det är omöjligt att i det nuvarande läget säga hurudan stridens slutliga utgång kan komma att bli."

Krigskorrespondenten tillade följande postscriptum: "De dagar tidningen icke hör av mig skall ovanstående omredigeras och inbrytas som telegram i en eller annan form."

Lika "tilltrasslat" tedde sig läget i Genève. Förbundsrådet hade i fem månader utan resultat handhaft fredsmäklingen mellan Japan och Kina. Rådet, i vilket sitter representanter för stater som ha speciella intressen i Japan, saknade materiella och moraliska möjligheter att sätta makt bakom orden. På Kinas begäran hänsköts då frågan till ett urtima folkförbundsmöte, som skulle ha att besluta efter paragraf 15 i pakten, d. v. s. användande av mildhet och lämpor, utan att hota med militära medel eller allmän bojkott.

Avrustningskonferensen ajournerades för någon tid och den tredje mars sammanträdde det urtima folkförbundsmötet, som till att börja med erbjöd en dyster och olustig anblick. Stormakterna överbjöd varandra i ansträngningar att begrava varje tendens till handling i ett blomsterregn av vackra ord. Samtidigt som japanerna kastade in den ena arméstyrkan efter den andra på kinesiskt område och som Shanghais gator

genljödo av jämmerropen från döende kvinnor och barn, ville herrarna i Genève inskränka sig till en vackert formulerad principresolution, i vilken man "utan att såra någon" sade ifrån att "pakten icke tillåter något land att själv taga sig rätt".

Situationen närmade sig skandalen. I en stämning av jäsande oro och spänning väntade alla de, som strömmat till Genève för att närvara vid förhandlingarna, på hur småstaterna skulle handla inför den vanmaktens anda som tycktes hålla hela förbundet i sin gastkramning.

*

Nu låg det ju vikt uppå att småstaternas delegater hade bakom sig en hemma-opinion, som kraftigt pläderade för ett ingripande i konflikten. Och visst fanns det i vårt land en önskan att paktens föreskrifter skulle tillämpas mot fredsbrytaren. Men där fanns också, som i andra länder, en bred, framför allt merkantilt betonad opinion, som arbetade för att man till allt pris skulle hålla sig väl med Japan. Denna åsikt fick sitt språkrör i tidningar, vilka med en lagom blandning av hänsyn för N. F. och ett varmt intresse för det egna landets näringar och sjöfart (ett intresse som kallas "nationalism" när det gäller andra länder men "vis omtanke" när det gäller det egna!) varnade för vågstycket att reta Japan.

Detta är ett exempel bland många på bristande fair play i behandlingen av folkförbundet. S a m m a p e r s o

ANDERSSONS

Damfrisering

Centralbadet

REKOMMENDERAS.

**Sommarkurser i vävning
Handarb. Vänners Vävskola**

15 juni—31 juli. Kurs i praktisk vävning, garnberäkning och kompositionsövningar. Närmare upplysningar: **Handarbetets Vännen** Kungsträdgårdsgatan 12. Stockholm. Tel. 9102.

ner och samma tidningar, som ständigt håna förbundet för att det inte "gör något", vill med alla medel hindra det från att uppfylla sin traktatenliga skyldighet, när det egna landets intressen anses hotade.

*

Men trots stormakternas räddhåga och trots P. L. M:arnas (Genèves något vanvördiga smeknamn på "det Praktiska Livets Män"!) varnings-signaler, genomdrevo småstaterna ett ingripande, som mänskligt att döma ledde till avspänning och slutligen till lösning av Shanghaikonflikten.

Ingenting smittar så som modet. I början förhöllo sig dessa småstater försiktigt avvaktande, men bara det visade sig att en eller två vågade, ville ingen vara sämre. Det var en hel sky av vittnen, som från tribunen intygade, att rätten, som är den svages enda värn, blivit kränkt och att Japan brutit både mot N. F:s pakt och mot Kelloggspakten.

Den stämning av glädje, befrielse och lättnad, som tycktes genomsyra själva atmosfären i Genève efter småstaternas uppträdande, hör till det urtima församlingsmötets ljusa minnen. Stormakterna nödgades gå med på ett beslut som i huvudsak gick ut på:

1) att uppmana Japan att draga tillbaka sina trupper;

2) att upprätta ett organ för att på ort och ställe förmedla överenskommelsen mellan de stridande om sättet att uppnå vapenstillstånd;

3) att inom N. F. bilda en kommitté, som skulle övervaka att förbundets beslut efterlevdes.

Det visade sig tydligt att japanerna voro långt ifrån okänsliga för förbundets hållning. Tonen, som från japanskt håll varit rätt aggressiv, blev betydligt mycket mjukare. Förbundsmötet ajournerades för en tid, och när det i maj åter sammankallades kunde presidenten meddela delegaterna, att japanerna voro i färd med att draga tillbaka sina trupper och att redan en hel del armé- och marintrupper transporterats hem till Japan.

Därmed var den uppgiften i förbundets historia avslutad.

*

När det nu visat sig att Genève-mötet burit frukt och att förbundet utfört ett gott och hederligt arbete, steg väl dess aktier i den allmänna meningen? Knappast. Det finns inte någon proportion mellan det klander förbundet fick uppbara, när man väntade sig ett fiasko, och det erkännande som kom institutionen till del, när det visade sig att den bidragit till en fredlig lösning av en våldsam konflikt.

Vi kunna också vara övertygade om, att det som hänt inte kommer att avhålla allmänheten från att nästa gång en konflikt uppstår, indignerat utbrista: "Vad gör egentligen N. F.? Varför ingriper det inte? Ha vi inte alltid sagt, att N. F. är odugligt och vanmäktigt?"

*

ÄRADE DAMER!

Ett omsorgsfullt utfört och välsittande plagg är alltid angenämt att använda och blir därför i längden billigast, i synnerhet som det kan erhållas till mycket förmånliga priser. Såväl *Ridkläder* som *Kappor* och *Promenadkostymer* hos

OLOF AHLGREN Regeringsg. 13, 3 tr., hiss, STOCKHOLM. Tel. N. 118 75.

Den återhållsamhet med goda nyheter som känneteckna meddelandena från N. F. är så mycket mindre påkallad som Sverige, från Genève's horisont, är ett synnerligen högtstående land.

Vi svenskar bruka annars inte vara så blygsamma. Vi höllo rent av på att bli litet för självsäkra i stoltheten över vårt lands lysande ekonomiska ställning och geniala affärsmän. Tills bakslaget kom med sin bittra läxa.

Något som vi emellertid aldrig skrutit över är den framskjutna ställning Sverige intagit i den internationella rådplägningen i Genève. Andra ha framhållit det men inte vi — vilket väl också torde vara mera klädsamt.

Man kan knappast läsa något verk om N. F., utan att där finna erkänn samma ord om Sverige. Nu senast har en engelska, mrs Zimmern, som genom sin egen och sin mans verksamhet står N. F. mycket nära, utgivit en bok ("Must the League fail?") där hon framhäver de skandinaviska ländernas, och särskilt Sveriges, betydelse för förbundets utveckling i rätt riktning. I sin mycket kritiska vidräkning med förbundets sekretariat — från vilket hon vill ha bort hela den nuvarande ledningen — yrkar hon på att den nye generalsekreteraren skall bli en skandinav.

På tal om undfallenheten inför stormakterna säger mrs Zimmern att "... några ha varit litet mera självständiga än andra... Sverige har särskilt utmärkt sig i detta hänseen-

de". På ett annat ställe yttrar hon: "Det är en mer eller mindre erkänd regel att skandinaverna inte äro lätta att manövrera. Det exempel som under förbundets tidigare dagar statue- rades av den kraftige nordbon Hjalmar Branting, har värdigt följts av flertalet senare svenska representanter."

Det förhåller sig också dess bättre så, att den svenska delegationen — trots den inhemska opinionens relativa kyla eller likgiltighet — förblivit sina traditioner trogen. Principen att strikt hålla på pakten och att aldrig dagtinga när rätten är i fara har, hur än delegaterna växlat, varit en svensk lösen, som tillvunnit vårt land den aktning och respekt, som alltid återspeglas i utlänningars omdömen om vår folkförbundspolitik.

*

I inledningen nämndes att det vanskötta kristidsbarnet i Genève vuxit upp till en, om inte stark, så dock desto mera myndig företeelse med en påfallande eloquentia corporis.

N. F:s yttre organisation är på samma gång vidlyftig och stabiliserad — ett av byråkratiseringens osvikliga kännetecken. Ärendenas invecklade art ställer numera större krav på kontinuitet i verksamheten än tidigare. Arbetet skötes från dag till dag och från fall till fall av en inre cirkel av i allmänhet på platsen boende experter. Sekretariatet, "förbundets ensamjungfru", börjar bli en trotjänarinna som tar sig ton. En massa skrivare — för vilka t e k n i-

Fruktcentralens butiker:

Drottningg. 41, Drottningg. 11, Regeringsg. 11, Biblioteksg. 11, Kungsg. 57, Vasag. 3, Vasag. 8, Vasag. 25-27, Vasag. 38, V. Slussg. 8, CENTALBANGÅRDENS STORA VANTHALL, Stockholm.

Alltid förstklassig frukt.

ken s utveckling tycks vara det huvudsakliga gemensamma intresset — få allt större och större inflytande.

Man har också en känsla av, att den gamla diplomaten, som lord Cecil och Fritiof Nansen så mycket fruktade, driver sitt spel där nere som aldrig förr. N. F. tenderar att, liksom dess dotterorganisation avrustningskonferensen, bli en ren diplomatkongress; eller som mrs Zimmermann elakt uttrycker det: "ett annex till ländernas utrikesdepartement och en sorts diplomatisk lekplats".

Ett är emellertid säkert: Förbundet må vara bra eller dåligt, nu ha vi det och måste räkna med dess existens. Det var nog mera en oratorisk hotelse, när i Japan—Kina-konflikten den ena talaren efter den andra steg upp och vittnade om, att nu gällde det förbundets vara eller icke vara. Ty nog visste man att hur det än gick skulle N. F. komma ner på fötterna. Att tänka sig att detta väldiga ämbetsverk, med sina otaliga utgreningar av sekretariat, kommissioner och tekniska institutioner, skulle krossas av någon som helst politisk motgång, är en orimlighet. N. F. är arbetsgivare åt allt för många, har slagit under sig allt för många områden av social verksamhet, för att överhuvudtaget kunna upphöra.

Men skall folkförbundet bli ett världens salt behöver det moraliskt mod och återigen moraliskt mod. Om det finns någon sanning i den sats, som präglades redan av Euripides,

att kvinnorna äro modigare än männen, böra vi också önska att mycket flera kvinnor måtte få säte och stämma i N. F. Men varifrån skola dessa kvinnor ta sin kraft om de inte i det egna landet, från sina egna uppdragsgivare, få stödet av en enig och modig övertygelse?

Orsakskedjan formar sig till en cirkel där slutledningen griper in i utgångspunkten. Sanningen om folkförbundet är att det, alla stora later till trots, inte är någonting annat än en osäker och från många håll kuschad tolvåring. Institutionen, som skall hjälpa alla, behöver själv hjälp. Den har många grumliga källor att ösa ur men bara en som ger ett levande vatten: den redliga viljan hos alla länders fredsälskande män och kvinnor.

MIA LECHE.

Fredrika-Bremerskolans studiestipendium.

Stockholmskretsens Fredrika-Bremerskola har sett sig i tillfälle att i år utdela ett resestipendium å kr. 500: — för studier i något av de ämnen som aftonkurserna upptagit. Stipendiet har tilldelats fröken Stina Källqvist, som under åtta terminer deltagit i undervisningen i franska och under fem terminer i engelska. Fröken Källqvist ämnar med hjälp av stipendiet genomgå en kurs i franska, fr. o. m. 1 juli anordnad för utlänningar vid universitetet i Grenoble.

DÖVAS VÄLS

Syateljé och lappcentral mottager beställningar av all slags sömnad. Även lagningar. Ostermålsng. 33, n. b. Tel. 161 93. Öppet vardagar 9-7 lördagar 9-2.

GER ARBETE ÅT DÖVA KVINNOR.
Moderata priser. Välgjort arbete.

GYNNA DE VANFÖRAS FÖRSÄLJNINGSCENTRAL, Beridarebang. 23 B, Sthlm. Tel. 35 16. Försäljning av vanföras arbeten: Vävnader, stickade varor av alla slag, klänningar, barnkläder, handarbeten, rockar o. förkläden, lampor, lampskärmar, leksaker m. m. Beställnin. emottages. Hjälp de vanföra till självhjälp!

Till frågan om yrkesrådgivning.

Vid en resa på några veckor våren 1931 besökte undertecknad bl. a. Köpenhamn, Berlin, Stuttgart och Zürich för att särskilt studera ungdomsförmedling och yrkesrådgivning på dessa platser. Man har ju på kontinenten ganska många års erfarenheter bakom sig i dessa frågor till vilka vi i Sverige hitintills ställt oss så skeptiska.

De yrkesrådgivningsinstitutioner undertecknad besökte i Tyskland sorterade under den statliga arbetsförmedlingen. Dessa byråer hava vanligen en eller flera yrkesrådgivare anställda, kvinnliga och manliga med var sitt klientel. Till byrån finnes alltid knutet en psykologisk avdelning för anlagsundersökningar samt en läkare, speciellt intresserad av yrkesfrågor. I de större städerna anställer man specialutbildad personal, delar upp klientelet efter yrkesgrupper och tar även emot vuxna personer som önska byta yrke eller få råd och hjälp för vidare utbildning inom sitt fack. Den betydelsefullaste och till gagnet den förnämsta posten innehade, enligt undertecknads åsikt, yrkesrådgivaren själv. Hon tar först emot ungdomarna och får den första personliga kontakten med barnet och dess föräldrar. Hon har till sin tjänst ett av henne själv upplagt arkiv innehållande prospekt och upplysningar för alla de yrken eller utbildningsvägar som kunna komma i fråga. När som

helst kan hon ta reda på om och när någon plats finnes ledig för vederbörande. I själva Berlin gäller detta naturligtvis endast ett visst distrikt eller eventuellt ett visst specialområde. Vissa dagar i veckan äro avsatta för hennes personliga besök vid verkstäder, ateljéer o. dyl. På arbetsförmedlingens yrkesrådgivningsbyråer sändas nämligen de platssökande endast till sådana lärlingsplatser, där yrkesrådgivaren själv personligen gjort besök, sett arbetsförhållandena och talat med arbetsgivaren.

Som man förstär ställas mycket stora personliga krav på yrkesrådgivaren. Hon har att ständigt följa med såväl arbetsgivare som skolor och lärarepersonal samt föräldrar och barn. Rikligt med tid måste därför anslås till att besöka skolor och institutioner, arbetsgivare, verkstäder och ateljéer samt att hålla föredrag på föräldraaftnar och kongresser.

För varje ungdom som efter avslutad skolgång vänder sig till en yrkesrådgivningsbyrå göres alltid upp vad man skulle kunna kalla en livs- eller karaktärsbild. Detta sker med hjälp av underrättelser från fyra källor, antingen med hjälp av frågeformulär eller personligt sammanträffande, nämligen från föräldrarna, från läraren, från skol- eller yrkesläkare samt från yrkesrådgivaren själv (eventuellt med hjälp av en psykoteknisk undersökning).

Tandläkare C. Silfverswärd

Med. Kand., Stockholm.

Valhallavägen 73, 1 tr. (inv. Östra station).

Mottagning efter överenskommelse pr

Tel. Vasa 395 02.

RONNEBY BRUNN

en brunnsort med Östersjöbad, Idealet för alla. Idealisk familjesommarplats. Ej något år har i Ronneby gjorts så mycket för gästernas trevnad som i år. Ny regim. Många förbättringar. Skriv i dag till **Ronneby Brunnskontor, Ronneby.** Begär prospekt.

Avdelningarna för yrkesrådgivning i Tyskland få en väl ifyllt blankett för varje barn som avgår ur skolan. Denna är något olika uppställd i varje distrikt, men innehåller alltid uppgifter från skolläkaren, från läraren och från barnet självt. Blanketten tillhör därefter arbetsförmedlingens kartotek och är ej tillgänglig för andra än tjänstemännen där. Bland de frågor, som barnets lärare ha att besvara, finnas t. ex. å Berlins blanketter: (lämpliga ord understrykas)

Viljelivet.

- A. Ställning i arbets- och livsgemenskap: Ledare, organisatör, hjälpare, arbetare, ej intresserad.
- B. Vilja: Stark — svag, trotsig — obeständig, behärskad — otyglad.

Vidare förekomma flera frågor under andra grupper såsom: intelligensstyp, verksamhetsriktning, minne, tänkande, fantasi och förmåga att uttrycka sig.

Till de ungdomar som ej infinna sig å yrkesrådgivningsbyrån sändes en skriftlig förfrågan om vad för slags platser de lyckats skaffa sig och hur de fått dem. De flesta infinna sig dock på byrån, i regel i sällskap med någon av sina föräldrar. Man frågar och berättar och diskuterar länge med yrkesrådgivaren. Det är en livsviktig fråga och med tysk grundlighet försöker man gå till botten i allt. Man lägger mycket stor vikt vid den personliga, enskilda råd-

givningen och har utarbetat vad man kallar "die Technik der Einzelberatung" och "die psychologische Gestaltung der Beratungsgesprächs". När man trots all denna omsorg ej önskat resultat, eller finner man av någon orsak det vara av behovet påkallat, sändes den platssökande till anlagsprövning. Man skulle således kunna säga, att psykotekniskt prov eller anlagsprövning dels är nödvändigt för dem, som söka sig in i vissa yrken där speciella anlag krävas, dels är till stöd för yrkesrådgivaren i sådana fall där t. ex. personen i fråga själv kan behöva komma till insikt om sina möjligheter. I Tyskland beräknar man att c:a 25 % sändas till dylika undersökningar.

Byrån för yrkesrådgivning och lärlingsförmedling i Zürich stod vid sin begynnelse under skolmyndigheterna, men har sedermera blivit mera självständig och nämnes nu Ungdomsnämnd II (Jugendamt II). Till byrån finnes ej knutet något institut för undersökning av barnens anlag. Man begagnar sig för detta ändamål av ett privat psykologiskt institut där staden erlägger viss avgift per undersökning. Ungefär 5 % av de platssökande sändas till anlagsundersökning.

Från byrån utföres ett intensivt arbete bland barnen i skolans sista klasser. Man vill under detta år hålla yrkesvalet levande för deras ögon. Över olika yrken ha utarbetats mycket utförliga bildserier. Dessa sändas ut till varje skola, där de utställas under en vecka i en skylt-

Den omtänksamma husmodern vänder sig alltid till Lunda Tvättinrättning

Garanteras ett förstklassigt arbete. — Kläderna försäkrade under tvättningen. Telefon: Drottningholm 20 och 190.

låda. Efter denna veckas slut uppsattes en ny serie och de andra sändas vidare till en annan skola. Denna verksamhet börjas redan på höstterminen. Samtidigt anordnar man föredrag om yrkesvalet. Yrkesrådgivaren gör även verkstads- och ateljébesök med barnen. I skolan göres då först en undersökning av vilka yrken som intressera dem och sedan få de, på den lektionstid som lämpar sig, göra dessa av barnen mycket uppskattade besök. De yrken som ej lämpligen kan visas genom en dylik demonstration skildras i samband med skioptikonföreläsning. De kunna också få se fotografier av och föremål tillverkade inom olika yrken på ett mindre museum som Jugendamt II anordnat, och för vilket man disponerar ett rum i en skola.

Ännu ett utmärkt medel har Zürichs Jugendamt II i sin hand för att nå ungdomen och det är en liten tidskrift "Berufswahlsblatt". Den redigeras på ett charmant och medryckande sätt — med stort bildmaterial — och delas regelbundet ut bland ungdomen i skolans sista klasser. Där ger den uppslag både till lektioner och diskussioner.

Den förbindelse Jugendamt II sålunda får med barnen under det sista läsåret tjänar till att klara upp deras föreställningar och ge dem en riktigare uppfattning av de olika yrkena. Men den är också nyttig för att göra ungdomen bekant med yrkesrådgiv-

varna och därigenom göra vägen till byrån litet enklare och lättare att finna.

Institutet för "Ervervsvejledning och lærlingeanvisning" i Köpenhamn var först upprättat i nära samband med arbetsförmedlingen, men har sedermera blivit löst från detta samband, ehuru det dock ännu är kvar under samma tak som arbetsförmedlingens kontorslokaler. Som namnet anger är det yrkesrådgivning med psyko-teknisk undersökning man först och främst sysslar med. Till institutets förfogande står dels en läkare, dels en utbildad psykolog för anlagsundersökningarna. Institutets tjänster tagas i anspråk av såväl enskilda som av en hel del organisationer. Mästareföreningen, som har egen lärlingsförmedling, har också insett nödvändigheten av ett noggrannt fastställande av lämplighet för ett yrke och begärt att få sända sina aspiranter till institutet. Staden Köpenhamn sänder samtliga personer, som söka kommunal anställning inom expeditioner, kontor, bibliotek, spårvägar, polis och brandkår, till undersökning. Institutet användes även av staden för erhållande av utlåtande över personer, som av en eller annan orsak mistat sina körkort och nu ansöka om nya sådana, samt av invalidförsäkringen för fastställande av invaliditetsgrad. Ett av stadens varuhus har en uppgörelse med institutet om undersökning vid nyanställning av personal.

TANDTEKNIKERKURS

Ged. utbildn. i guld- o. kautschukarb. Kurs und. överins. av leg. tandl. Mångårig erf. E. Landau, Valhallavägen 112, Stockholm. Tel. Norr 19521.

Lundahls Möbelolja

är ett utmärkt renoveringsmedel för bonade, polerade och lackerade möbler, golv, korkmattor etc. Borttager vattenfläckar på bonade möbler, återställer dem i sitt nybonade skick. Efter användning av oljan är möbelen impregnerad.

LUNDAHLS TEKN. FABRIK
Mälarhöjden. Tel. Mälarhöjden 666.
Nederlag: Köpmangatan 24, Stockholm.

För alla uppdrag som ej beröra lärlingsanställning erlagges naturligtvis en viss avgift av vederbörande uppdragsgivare.

I en årsredogörelse från en stad i Tyskland konstaterar man att yrkesrådgivningen och lärlingsförmedlingen under årens lopp ha blivit av allt större betydelse. Detta därför att ungdomen ej endast blir hänvisad till yrken dit anlag och böjelser peka, utan även till sådana där de, så vitt man kan överskåda arbetsmarknads-läget, efter avslutad lärotid ha någon möjlighet att finna arbete.

Under depressionstider torde denna uppgift vara viktigare än någonsin, men också svårare. När man därför ser på våra förhållanden här i Sverige måste man beklaga att vi ej förr fått en offentlig yrkesrådgivning, som just nu, i svåra tider, kunde stått rustad för sin uppgift. Då vi nu ej äro nog lyckliga att äga en dylik institution är det av stor vikt att så mycket som möjligt utnyttja de möjligheter till rådfrågning som stå till buds. Särskilt sådana institutioner som t. ex. Fredrika-Bremer-Förbundet, Stockholms stads arbetsförmedlings ungdomsavdelningar och Stockholms stads ungdomsbyrå böra ju äga föräldrars och ungdomars förtroende och kunna stå till tjänst med upplysningar.

Den råd lyder är vis!

KAJSA BARCK-LAGERGREN.

Ett förbisett kvinnoyrke.

DET klagas i dessa tider högljuddare än på mycket länge över svårigheten att finna utkomstmöjligheter för ungdomen. Alla banor äro överfulla, de lärda likaväl som de olärda. Det kan då måhända vara av något intresse att peka på ett yrke, som erbjuder rätt så goda utsikter till försörjning, om icke åt alla så dock för den kvinnliga ungdomen. Detta yrke är restaurantpersonalens.

Det har funnits en tid, då arbetet inom en restaurant varit så gott som i alla avseenden synnerligen påkostande och ställde utomordentliga krav på både den fysiska och den psykiska utrustningen. Den fortskridande höjningen av restaurantkulturen, som är en av de mest påtagliga följderna av vår tids nykterhetsreformer, och de ökade krav, som ställts på lokalernas tekniska utrustning, ha jämsides med en modern sociallagstiftning och en allmän tillämpning av kollektivt reglerade avtalsförhållanden medfört högst avsevärda förbättringar i de anställdas arbetsvillkor: väl inredda kök, luftiga och med arbetsbesparande anordningar av olika slag, vackra matsalar med avgjort mindre doft än förr av sprit, men minst lika mycket av god mat, begränsad arbetstid (för personal i kök och kallsänk enligt åttatimmarslagen), rimliga löner, ordnad semester och sjukhjälp o. s. v.

KONSTSTOPPNING

utföres av fackkunnig personal till synnerligen billiga priser så välgjort att Ni knappast med blotta ögat kan upptäcka lagningen. Ring så hämta vi.

Strumpor uppmaskas. 40 öre pr maska.

Konststoppningsateljén

Kungsgatan 77. Tel. Kh. 69 05.

Carlton Hotell
Stockholm

Och sedan sex år tillbaka finnes en särskild läroanstalt för utbildning i näringen. Yrkets standard har således i olika avseenden höjts väsentligt. Det borde därför numera kunna anses som minst lika gott som de flesta andra och åtskilligt bättre än många.

Men de unga flickorna ha svårt att finna vägen dit. Detta gäller mindre, när det är fråga om platser som servitriser — fördomen mot dessa platser såsom icke tillräckligt "fina" håller på att vika och det med synnerligt fog, ty i servitrisens ställning finnes numera intet, som skiljer den från vilken som helst annan hederlig befattning, möjligen bara det att för en pigg flicka med intresse för människor och deras olika märkvärdigheter en sådan plats erbjuder större utbyte, större omväxling och större stimulans än många andra platser, särskilt sådana som återfinnas bakom kontorsdisk och maskinskrivningsbord, som eljest tyckas ha en besynnerlig lockelse för de flesta.

Men går man till restaurantköken, skall man snart finna att man mött en arbetsplats, där efterfrågan på kvalificerad personal icke riktigt täckes av tillgången. Här är sålunda verkligen ett område på arbetsmarknaden, om vilket man kan säga att det finns utsikter för dem, som ägna sig däråt. Men det måste understrykas att det är fråga om en utbildad, kvalificerad personal. För de enklare arbetsuppgifterna, i disken o. d., finnes alltid tillräcklig arbetskraft till

förfogande, och det är dessutom knappast platser, från vilka man kan stiga uppåt.

Såsom nyss nämnts, finnes sedan år 1926 i Stockholm en speciell yrkesskola för restaurantpersonal. Skolan, vars namn är Restaurantskolan, börjar sitt sjunde läsår i höst. Den är grundad och bekostad av de ledande organisationerna i yrket för att sörja för en god rekrytering och för att bespara dem, som på allvar önska ägna sig däråt, de mycket större kostnader, som följa av en utbildning vid någon av de utländska skolorna. Restaurantskolan har hittills utbildat 282 elever. Av dessa äro endast 65 kvinnor, varav 42 servitriser, 14 kallskänkor och 9 kökselever. Redan totalsiffran för de kvinnliga eleverna är sålunda mycket obetydlig, men särskilt framträder den ytterst låga siffran för kökseleverna, och dock ha dessa liksom för övrigt även de övriga flickorna genast efter den ettåriga skolkursens slut fått goda anställningar med en begynnelselönen av utom fri kost 80 à 100 kr. i månaden, således, om värdet av maten evalveras i penningar, ett belopp, som åtminstone icke understiger vad andra yrken bereda sina nykomlingar.

Om skolans undervisning må följande uppgifter vara av intresse. Läsåret omfattar tiden från mitten av september till början av maj. Kursen, som är avsedd i första hand för nybörjare i yrket, uppdelas i tvenne linjer: en för serverings- och en för kökspersonal. Båda linjernas elever

FINARE TAPETSERAREARBETEN

Ett omsorgsfullt och gediget arbete utföres till humana priser. Antika möbler renoveras pietetsfullt.

H. JOHANSSON

G:LA BROGATAN 23, STOCKHOLM. TEL. 173 79.

åtnjuta såväl praktisk som skolundervisning. Dessutom anordnas i mån av efterfrågan en fyra månaders kurs för utbildning av kallskänkor. Skolundervisningen, som omfattar 8 till 10 timmar i veckan, omfattar följande ämnen:

för servitör- och kökselever gemensamt: varukännedom, vinkännedom, fackfranska, handelsräkning och handelslära, alkohollagstiftning, yrkeshygien och turistgeografi;

för servitörelever särskilt: engelska, praktiska övningar;

för kökselever särskilt: matsedelsteknik, praktiska övningar.

Den praktiska utbildningen, som tager elevens huvudsakliga tid i anspråk och under vilken denna blir i tillfälle att följa allt arbete inom restauranten eller köket, meddelas i den restaurant i Stockholm, till vilken eleven hänvisas. Arbetstiden blir därvid i regel densamma som för restaurangens ordinarie personal, men lämnas nödig ledighet för beivrande av skolans lektioner och särskilda övningar. Sökande till skolan skall ha uppnått 15 års ålder och bör icke vara äldre än 25 år. Elevantalet är begränsat. Högre utbildning än folkskolans erfordras icke för skolans elever, vilka vid skolundervisningen uppdelas i grupper med hänsyn till sin skolunderbyggnad. Anmälan om inträde skall ske skriftligen före den 1 augusti och ställas till Restaurant-skolan, Stockholm 16.

Skolavgiften, för vilken erhålles

jämväl fri kost i den restaurant, där den praktiska utbildningen meddelas, utgör 500 kr. för hela läsåret. Bostad måste eleven själv anskaffa och bekosta. För i Stockholm mantalsskrivna elever finnas på grund av anslag av Stockholms stad fyra friplatser. Dessutom stå stipendiebelopp till skolans förfogande för avgiftens nedbringande med högst 200 kr. Dessa stipendier komma instundande läsåret att i främsta rummet disponeras för kvinnliga kökselever.

Skolan hoppas nu för det kommande läsåret få nöjet mottaga flera kvinnliga kökselever än hittills och är säker på att de flickor, som lämna sig för yrket, icke skola ångra sitt val av levnadsbana.

M. MARCUS.

Nya förbundsmedlemmar

B å s t a d: fru Rosa Almkvist, fru Ellen Ysberg.

H ä r n ö s a n d: fru Anna Blom, fru Vendla Hellman, fru Lizzi Högberg, fröken Lilly Högberg, fru Hillevi Linder, fru Tora Martin, fru Karin Norell, fru Gerda Nyberg, fru Kaj Zetterlund.

K r i s t i a n s t a d: fru Dagmar Dahllöv, fröken Anne De la Gardie, fru Maja Håkansson.

L u n d: fröken Frida Berg, fru Astrid Borelius, fru Birgit Segner, fru Lisa Åkerlund.

M a r i e s t a d: fröken Stina Lokrantz.

N o r r k ö p i n g: fru Elsa Björk, fru Inger Claes, fröken Louise af Geijerstam.

S t o c k h o l m: Fru Adèle Lovén, fröken Aqvilina Olsson.

F. V. O:s Slöjdavdelning

Sveavägen 40, Stockholm. — Tel. Norr 83 18.

SJUKSKÖTERSKEUTRUSTNINGAR,
GOSS- och BARNKLÄDER
MOTTAGER BESTÄLLNINGAR

"Hjälp genom självhjälp."

ANTON PERSON

MÄSTER SAMUELSGATAN 40, I. T. N. 184 19.

FÅTÖLJER - SOFFOR - OTTOMANER

Beställningar och renoveringar utföras till humana priser och garanti för gott arbete.

Från bokvärlden.

Resenär. Skisser, noveller och essayer av *Anna Lenah Elgström*. Albert Bonniers förlag.

Det vore knappast underligt om den överflödande reselitteraturen gjorde folk blaserade i fråga om genren, i synnerhet som en hel del av den är även ganska överflödig. Konsten att resa är sannerligen inte allmän egendom, och vad skall det bli av när de som inte ha en aning om den därtill ger sig på att skriva om sina erfarenheter!

Men med vilken tjusning tar man inte till sig en resekonstnårs bok. Hur har den inte förmågan att trola en med sig på färdevägarna hur långt i fjärran och in i det okända de än sträcker sig. Resenären *Anna Lenah Elgströms* bok tar sin förnämliga plats bland de inte allt för mångtaliga som fyller måttet i detta avseende.

Hon har konstnårsblicken, som fångar in det mötandes yttre särdrag, landskap, städer, människor, hon har sinnesfördjupningen, som betingar pejlande av det inre sammanhanget, och hennes bildande fantasi lägger de stora synvidderna öppna inför en.

Ryskt, Franskt, Engelskt, Italienskt heter avdelningar i boken — det är ännu några till. Hur mycket av intresse var och en bjuder, skulle jag dock vilja säga att Ryskt i alldeles särskild grad vittnar om denna resenårs genomlysande skildringskonst. Mot bakgrunden av Sovjetrysslands främmandartade och svårbegripliga miljö tecknar sig

skarpetsade profiler av människor som lever sitt liv där, nu, under femårsplanens knutpiska. Med suggestiv styrka träder genom dem ett nutidskede tätt inpå en, om vilket man, i trots av allt vad som berättas om det, vet så litet och endels. Mig synes att dessa psykologiska snapshots, inställda i den politiskt-sociala miljöråmen dit de hör, kunna sägas vara sällsynta vittnesbörd med avseende på en svårgripbar verklighet — som hela världen har största intresse av att verkligen få något grepp på.

Till sist — under utrymmesbe-gränsningens tvång — endast den kortaste vink om att "Dickenslandet", i Engelskt, bör läsas av Dickens-älskarna.

E. K—n.

Plantera svenska Vårdträd, en mindre broschyr av C. A. Wulff, tillställs för saken intresserade gratis (så länge upplagan räcker) genom Svenska Orden, Stockholm.

Sommarstängning av förbundsbyrå.

Förbundets medlemmar och övriga läsare av *Hertha* ombedjas observera att *Fredrika-Bremer-Förbundets* byrå, Klarabergsgatan 48, Stockholm C, innevarande sommar är stängd under tiden 4 juli—16 juli.

I övrigt hålles under månaderna juni, juli och augusti expeditionen öppen med tillämpning av sedvanlig sommartid: vardagar utom lördagar kl. 11 f. m.—3 e. m., lördagar kl. 11 f. m.—2 e. m.

Vi påminna om

att **HERTHA** ej utkommer under juli och augusti. ◆

Skogens Ättika

välsmakande bords- och inläggningsättika

Tillverkare:

Skogens

Kol Aktiebolag

Bollnäs

F.-B.-F.-kretsarna.

Gävlekretsen hade den 7 och 8 april anordnat tvenne offentliga föreläsningar över barnpsykologiska problem och föreläsare var den av kretsen inbjudna, berömda auktoriteten på detta område, docenten vid Wiens pedagogiska institut dr Elsa Köhler. Den första aftonens ämne var "Barnanaturens krav på en psykologisk uppfostran" och den andras "Skolaktivitetens problem i teori och praktik". En fulltalig publik utvisade att intresset var stort för dessa frågor, och dr Köhlers djupgående erfarenhet samt fängslande framställning gjorde de båda föreläsningarna — hållna på svenska som dr K. behärskar — till en synnerligen värdefull exposé av de framlagda problemen.

Kretsens ordförande, fru Ruth Johansen, framförde kretsens tack till dess högt värderade gäst. Efter första aftonens föredrag, som hölls i Ansgarshallen, hade tesupé anordnats, på vilken följde ett animerat samkväm.

Den 20 maj hade kretsen sitt sista sammanträde före sommaren å Valbo gammelgård Vretas under fru Ruth Johansens ordförandeskap. Sedan föreningsangelägenheter behandlats redogjorde fru Lydia Säfwenberg för årsmötet i Stockholm. Därefter kaffedrickning i det fria. Fru Ebba Lundbäck gav en livfull skildring av "Vretas" historia, avhörd med stort intresse av de talrika mötesdeltagarna.

Hälsingborgskretsen hade den 19 april sammanträde i sin klubblokal, varvid fröken Ida von Plomgren gav en intressant och livfull skildring av förbundets mångskiftande verksamhet. Ordföranden, fröken Signe Wennberg, frambar de närvarandes tack och gav uttryck för den glädje som förbundets avhållna sekreterare berett kretsen genom sitt besök. Fröken Wennberg berättade därefter om förbundets årsmöte i Stockholm. Efter en liten kaffepaus vidtog under medverkan av

flera framstående amatörskådespelerskor en animerad och roande dramatisk underhållning, livligt uppskattad av den talrika publiken.

Upplysningsbyrån har under vårterminen anordnat följande upplysningsföredrag för avgående elever ur flickskolornas och högre folkskolans högsta klass och flickgymnasiets sista avdelning: kyrkoherde Hagbard Isberg, "Den sociala barnavården"; fru Ester Lutterman, "Nöjesliv och ungdomsglädje"; fröken Ida von Plomgren, "Allmän yrkesöversikt".

Härnösandskretsen hade årssammanträde den 4 april. Års- och revisorsberättelserna föredrogos och ansvarsfrihet beviljades styrelsen. Den förutvarande styrelsen omvaldes och utgöres av fröken Emma Westerström, ordf., fru Ellen Bucht, v. ordf., fru Elsa Söderbaum, sekreterare, fröken Olga Berglund, kassaförvaltare, samt fröken Gerda Agrell. Vidare beslöts att utöka styrelsen med två suppleanter. Valda blevo fru Clara Odéen och fru Maja Hesse. Till revisorer valdes fru Gusten Edelsvärd och fröken Anna Abrahamsson.

Efter årsmötet vidtog ett animerat samkväm. Fru Elsa Söderbaum gav en mycket intressant redogörelse för F. B. F:s uppkomst och mål. Efter föredraget visades F. B. F:s bildserie. Vidare förekom musik av fröken Selma Tjerneld och uppläsning ur Sten Selanders "En dag" av fröken Emma Westerström.

Jönköpingskretsen hade den 10 mars årsmöte under ordförandeskap av fru Kerstin Bendz. Års- och revisionsberättelse godkändes och ansvarsfrihet beviljades. Styrelsen omvaldes och till sekreterare efter fru Marianne Herrlin, som av sagt sig uppdraget, valdes fru Elisabeth Küsel. Fru Herrlin avtackades varmt för sitt värdefulla och oppoffrande mångåriga arbete för föreningen, varefter ordf. redogjorde för sjuksköterskebyråns verksamhet och därefter överlämnade or-

"Min salong" Institut för vetenskaplig ansiktsvård

Grevgatan 10, 1 tr., Stockholm.

Tel. 794 97. Beställ tid.

Behandling av frostsador, finnar, pormaskar, ådrig hud, vårtor, bruna fläckar etc. Berosolinbehandlingar. MANICURE. MASSAGE. PEDICURE. Beställ tid.

ELSA GJÖRLING-BERGMAN.

Diplomerad från Académie Scientifique de Beauté, Paris.

det till fil. lic. Elisabeth Dahr, som höll ett mycket intressant föredrag över ämnet: "Skolljus och övriga lärjungar inför livets krav." Efter sedvanlig tesupé sjöng fröken Alpha Tingberg Bööghvisor. Årsmötet var talrikt besökt och aftonen lyckad.

Kretsen sammanträdde ånyo den 3 maj, då aftonens föredrag hölls av dr Lundborg, som kåserade över sina resor i mindre kända turisttrakter och visade en mängd särdeles vackra och instruktiva ljusbilder. Efter det intressanta föredraget var det tesupé och samkväm, då fru Lisa Frick underhöll med musik.

Karlstads kretsen hade sitt sista sammanträde för våren torsdagen d. 28 april. Ordf., fru Gerda Hellberg, framlade förslaget om F.-B.-F:s anslutning till samarbetskommittén för internationell nedrustning, vilket av kretsen bifölls. Fru Elsa Lovén redogjorde för årsmötet i Stockholm, och fröken Edith Ahrenlöf höll föredrag om "Julia Malmstedt, en livsbild och en tidsbild", där hon frammanade bilden av en för alla gamla Karlstadsbor välkänd gestalt och samtidigt gav mången fängslande inblick i det borgerliga livet under senare delen av 1800-talet.

Sedvanlig tesupé avslutade det talrikt besökta sammanträdet.

Mariestads kretsen hade den 6 maj allmänt sammanträde och samkväm på Husmodersskolan. Fröken Langenheim och fru Fogelqvist redogjorde för förbundets årsmöte i Stockholm. Till fröken Ger-

da Lindblom, som på grund av flyttning från staden lämnar kretsens styrelse, överlämnade fröken Langenheim en bukett nejlikor och uttalade kretsens tack för hennes intresserade och värdefulla arbete för Fredrika-Bremer-Förbundets Mariestads-krets. Vid samkvämet uppläste fru Martha Bergenfeldt en redogörelse för förbundets sjukvårdskommitté och dess sjuksköterskebyråer.

Norrköpingskretsen hade onsdagen den 18 maj anordnat vårsamkväm för sina medlemmar å Strömsholmen. Även till Linköpings- och Mjölbykretsarna hade skickats inbjudan om deltagande, och från båda dessa kretsar hade ett flertal medlemmar hörsammat kallelsen till festen, som inalles samlat ett 60-tal deltagare.

Kretsens ordf., fru Fanny Björkman, öppnade mötet och hälsade de närvarande välkomna, därvid särskilt vändande sig till kvällens gäster. Efter ett par meddelanden rörande kretsens verksamhet, varvid särskilt nämndes inbjudan till Fredrika-Bremer-Förbundet att hålla nästa årsmöte i Norrköping, överlämnades ordet till fru Elsa Alkman, som i korta drag redogjorde för årsmötet i Stockholm 1932. Fru Elsa Thysell återgav därefter innehållet i magister Öhlins föredrag "Ungdomen och arbetslösheten".

För den musikaliska underhållningen svarade på ett mycket förtjänstfullt sätt fru Iris Werge, fröken Aina Botvidsson och fru Karin Wistedt, den senare vid pianot.

Kobbs

Äkta Kinesiska Théer

Obs! Lilafärgade etiketter

Peking Canton Hongkong

REKOMMENDERAS AV HERRAR LÄKARE

HERTHA

Tidskrift för den svenska kvinnorörelsen, utgiven av **FREDRIKA-BREMER-FÖRBUNDET**. Redaktör: *Ellen Kleman*.

Samtliga förbundsmedlemmar erhålla tidskriften. *Icke-förbundsmedlemmar* prenumerera å *närmaste postanstalt* eller i *bokhandel*. Pris för postuppl.: 1/1 år kr. 6: 50; 1/2 år kr. 3: 50; 1/4 år kr. 1: 90. Lösnummer 65 öre. *Redaktion och exp.: 48 Klarabergsgat., Stockholm*. Redaktionstid: *tisdagar och fredagar kl. 1—3*. Tel. Norr 48 50, 27 62. Expeditionen: *kl. 11—4 varje söckendag*. Tel. Norr 48 50, 27 62.

Östhammars Havsbadanstalt

har mycket nytt att erbjuda för 1932 års säsong.
Begär prospekt från badkontoret.

Villa Vettra Flickpension

för *HUSLIG UTBILDN. HUSMODERS-, HANDARBETS- o. VÄVKURS*

8 juni—20 aug. Fackutb. lärarinnor, god omvårdnad, utmärkta badställen, all nut. komfort. Höstkurs 15 sept.—15 dec. *Begär prospekt.*

FRU ELVIRA GIÖBEL, HAMMAR, ASKERSUND. TEL. HAMMAR 10.

Ulricehamns sommarsanatorium

(samma höjd som Holmenkollen). *Öppet 5 juni—1 september. Helpension 5 à 7 kr. per dag.* Inskrivningsavgift 5 kr., därutöver inga kurplatsavgifter varken för dem som önska en fullständig badortskurs eller endast avse vila. Kamrerarekontoret lämnar utförliga upplysningar. Rt. 59. *Intendent och överläkare: Dr J. A. Andersson.*

BILLIG SOMMAR- OCH SEMESTERVISTELSE.

Björntomt Skolhem i Lidingö

för gossar, åldern 6—11 år. Förberedelse till inträde i 1:sta klassen vid allmänt läroverk. Utmärkt helinackordering och omsorgsfull vård. Prosp. sändes på begäran. *Gunvor Gowenius, Lidingö*. Tel. Lidingö 774, kl. 11—12 f. m. Inspektor: *Majoren E. Lieberath.*

LÄR KÄNNA PINGSTVÄCKELSEN!

dess verksamhet och trosåskådning!

Läs böckerna:

ETT FULLTONIGT EVANGELIUM

Av past. R. Breitholtz. Pris 75 öre.

GUDOMLIG HELBRÄGDAGÖRELSE

Av pastor Per Nilson. Pris kr. 1: 50.

HOPPET OM JESU ÅTERKOMST

Av folkskoll. Th. Wiberg. Pris 50 öre.

Följ väckelsen i tidningen

MISSIONSFACKLAN

Pris helår kr. 4: —. Från nu och till årets slut kr. 2: 50.

FACKLANS FÖRLAG

Postgirokonto 51314. Stockholm Sö.

gör

pengarna

dryga —

köp

kooperativt

Innehåll.

Andrakammarvalet.

Seminariefrågorna vid årets riksdag. Av *Ruth Wikander.*

Hemslöjden som yrke. Av *B. Brag-Peterson.*

En Genèvekrönika. Av *Mia Leche.*

Till frågan om yrkesrådgivning. Av *Kajsa Barck-Lagergren.*

Ett förbisett kvinnoyrke. Av *M. Marcus.*

Från bokvärlden.

F.-B.-F.-kretsarna.

“Oändligt mycket mindre besvär“

säger DOKTORINNAN NYSTRÖM om den nya svenska tvättapparaten

Beakta dessa 5 fördelar

1. Sparar pengar.
2. Sparar tvätt.
3. Sparar händer.
4. Sparar arbete.
5. Sparar tid.

3 års garanti.

Ensamtillverkare:

Einar Ekström

Götgatan 9, Stockholm.

Excelsior

Excelsior

av gedigen koppar
kostar endast kr

15:—

HULTAFORS

LÄMPLIG REKREATIONSORT
1,000 fot ö. h.

Fysikalisk-Dietisk Kuranstalt

Skodsborgsmetod

Tel. Borås 6 95, Hultafors 16,
Rävlanda 68.

Alla moderna badformer, elektricitetsbehandling, massage. Vegetarisk och blandad kost. Individuell diet. Helpension.

Läkare: *D:r E. GARBY.*

Begär utförligt prospekt.
Postadress: *Hultafors.*